

Naar de bakermat van de Amerikaanse cognitief-functionele taalkunde

Bert Cornillie

Het FWO-Vlaanderen kende me begin juli 2006 een beurs toe voor een onderzoeksverblijf aan de University of California at Santa Barbara (UCSB). Begin oktober trok ik met vrouw en twee kinderen naar Californië om er de rest van het semester postdoctoraal onderzoek te doen. Ik ben in Santa Barbara niet bedrogen uitgekomen. Midden februari keerden we alle vier heel tevreden terug. In de academische wereld staat het buitenland synoniem voor het verwerven van inzichten en het uitwisselen van ideeën.

Californië is de bakermat van de Amerikaanse cognitieve taalkunde, en heeft ook belangrijke centra die taal functioneel benaderen, met speciale aandacht voor conversatie en de structuur van het discours. Santa Barbara is zo'n plaats. Mijn project handelt over de inbedding van Spaanse modale uitdrukkingen in het gesproken discours. Het verblijf stond in het teken van de relatie tussen die uitdrukkingen en de prosodie in taal-in-interactie. Zo vormde het project een goede aanvulling op de conceptuele, cognitieve grammatica-analyses van mijn proefschrift dat de interactieve dimensie buiten beschouwing liet. Bovendien is het een plek waar Spaans sterk aanwezig is. Meer dan een kwart van de bevolking is latino en op het departement zijn er ook Mexicaanse en Spaanse collega's.

Het departement taalkunde van UCSB is interactie en dynamiek bij uitstek. Professoren als Wallace Chafe, John Du Bois, Marianne Mithun en Sandra Thompson worden vaak geciteerd,

ze zijn ook sterk geïnteresseerd in het werk van doctoraatstudenten en "visiting scholars". Op het departement vindt ook elke week een twee uur durend colloquium plaats waar zowel gastsprekers als eigen staf en doctoraatstudenten hun onderzoek voorstellen. De boven vermelde en andere proffen zijn net als het bulk van de doctoraatstudenten consequent aanwezig en voeden het debat met goeie vragen.

De vijftien doctoraatstudenten werken normaal in het lab of in de bibliotheek. Ze hebben een vol programma af te werken voor ze na drie jaar hun thesis beginnen te schrijven. Het lab is een duiventil. Niet echt een plek om heel geconcentreerd te werken, maar wel een ideale plaats om e-mail te checken, vragen te stellen, tips te krijgen, kortom om interactief te leren. Ook voor onderwijsassistentie gebruiken de doctoraatstudenten soms het lab, ook al

kunnen ze vaak even kleine professor spelen in het bureau van de titularis.

De senioren zijn hier bijzonder actief, zowel binnen als buiten de universiteit. Professor Wallace Chafe, bijvoorbeeld, komt van Yale, is daarna meer dan 25 jaar professor taalkunde in Berkeley geweest en is sinds 20 jaar actief in Santa Barbara. Hij is dit jaar 80 jaar en coacht nog steeds nieuwe taalkundigen. Ik heb bij hem les gevolgd, hij heeft me bepaalde computerprogramma's leren gebruiken en heeft op m'n afscheidsfeestje staan dansen met de anderen. Deze zomer heeft hij nog vier congressen, waarvan twee in Europa.

Santa Barbara is buiten de academische wereld vooral bekend als het Saint-Tropez van de States. Het aangename klimaat werkt er als trekpleister voor rijke mensen van alle leeftijden. De meeste senioren zijn minder intellectueel bezig. Ze surfen, ze joggen ... ook al lopen ze krom. Ik ontmoette in een park een dame van 95 die met haar schoondochter aan het eten was. Ze was nog steeds fit en ging nog dansen. Haar zoon en schoondochter waren een eind in de zestig en toerden al twintig jaar door de VS in een mobilhome.

Het is heel makkelijk om contacten te leggen in Californië. De mensen spreken je snel aan en zijn meestal zeer opgewekt. Ze geven ook vaak en veel complimenten. Over je hoed, je fiets, je kinderen ... Het adjectief dat volgens mij de Amerikanen het best kenmerkt is "complex-loos". Ze zeggen wat in hen opkomt, zijn hulpvaardig en erg expressief. Daartegenover staat dat veel Amerikanen anders zeer op zichzelf gericht zijn, weinig inlevingsvermogen hebben, vaak smakeloze kleren dragen, en Bush verkiezen tot president.

Ze spreken je ook aan als zij vinden dat je iets verkeerd doet. Dat klinkt misschien verrassend, maar het strookt volledig met het beeld van de Amerikaanse burgerzin. Een voorbeeld: toen we op de luchthaven aankwamen en bij de identiteitscontrole moesten wachten, kroop onze kleinste van 9 maanden op de grond aan het loket. Dat vond de controleur maar niks. Hij begreep niet dat wij dit lieten gebeuren en zei: "Get sick! We don't want that".

Verder valt het op dat ze werkelijk overal regels afficheren. Zo lees je voortdurend "Caution. Wet floor" of "No lifeguard on duty" om zich in te dekken tegen ongelukken. Overal zie je bordjes met "no". De paradox van het vrijheidslievende land. Bij momenten neemt het idiote proporties aan. Zo werd er op het binnenplein van ons appartementsgebouw een barbecue georganiseerd. Voor de gezelligheid. De uitnodiging zei wel: "verboden alcohol mee te brengen". "Glazen verboden". Alles in plastic.

Het zorgeloze leven van een onderzoeker of een gepensioneerde geeft wellicht niet de beste weergave van de dagelijkse realiteit van Californië. De Sunny State spreekt wellicht minder tot de verbeelding als je een ongeschoolde (land)arbeider bent of, veel slechter, in een van de vele gevangnissen zit.